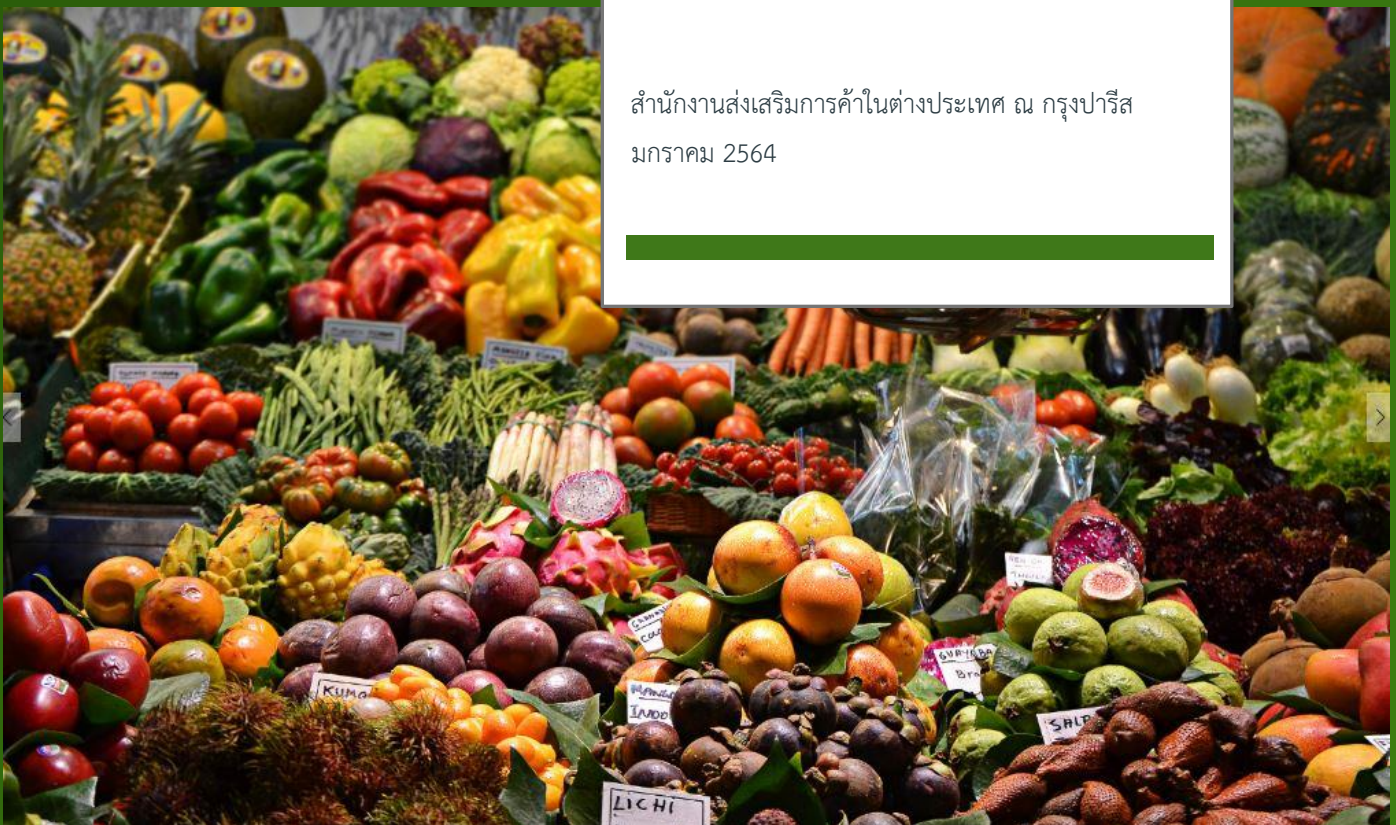

ตลาดสินค้าอาหาร ออร์แกนิกในฝรั่งเศส

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงปารีส
มกราคม 2564

ตลาดสินค้าอาหารออร์แกนิกในฝรั่งเศส

ในปัจจุบันสินค้าอาหารได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในหมู่ผู้บริโภคชาวฝรั่งเศส โดยมีเหตุผลหลัก คือ ความปลอดภัยทางด้านอาหาร ความห่วงใยสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ ไม่มีสารตกค้างจากยาฆ่าแมลงหรือสารกำจัดศัตรูพืช ไม่มีการตัดต่อพันธุกรรม ไม่มีการใช้สารเคมี การขนส่งระยะสั้นซึ่งช่วยลดมลภาวะ ตลอดจนถึงประเด็นด้านจริยธรรม เนื่องจากสัตว์ที่จะมาเป็นอาหารได้รับการเลี้ยงดูที่ดี ตลอดจนถึงความห่วงใยในสุขภาพของผู้บริโภค นอกจากนี้ผู้บริโภคบางส่วนยังเห็นว่าสินค้าอาหารออร์แกนิกมีรสชาติที่อร่อยกว่าสินค้าอาหารโดยทั่วไป

พฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าอาหารออร์แกนิกในฝรั่งเศส

จากการสำรวจโดยหน่วยงาน Agence Bio ของฝรั่งเศสที่ตีพิมพ์เมื่อเดือนกรกฎาคม 2563 โดยการสุ่มตัวอย่างจากผู้บริโภคจำนวน 1,000 ราย พบว่าในปี 2562 ผู้บริโภคร้อยละ 90 บริโภคสินค้าออร์แกนิก โดยร้อยละ 25 บริโภคเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และร้อยละ 16 บริโภคสินค้าอาหารออร์แกนิกทุกวัน ทั้งนี้ผู้บริโภคร้อยละ 26 ตั้งใจที่จะบริโภคสินค้าออร์แกนิกเพิ่มขึ้น และผู้บริโภคร้อยละ 85 เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาการเกษตรอินทรีย์

สัดส่วนของอาหารออร์แกนิกประเภทต่าง ๆ ในตลาดมีดังนี้

- ร้อยละ 17 เป็นผักผลไม้ออร์แกนิก
- ร้อยละ 16 เป็นผลิตภัณฑ์นม
- ร้อยละ 10 เป็นเนื้อสัตว์
- ร้อยละ 7 เป็นอาหารทะเล
- ร้อยละ 8 เป็นเบเกอรี่ ขนมปัง
- ร้อยละ 29 เป็น Grocery เครื่องปรุง อาหารกระป๋อง
- ร้อยละ 5 เป็นเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์
- ร้อยละ 9 เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

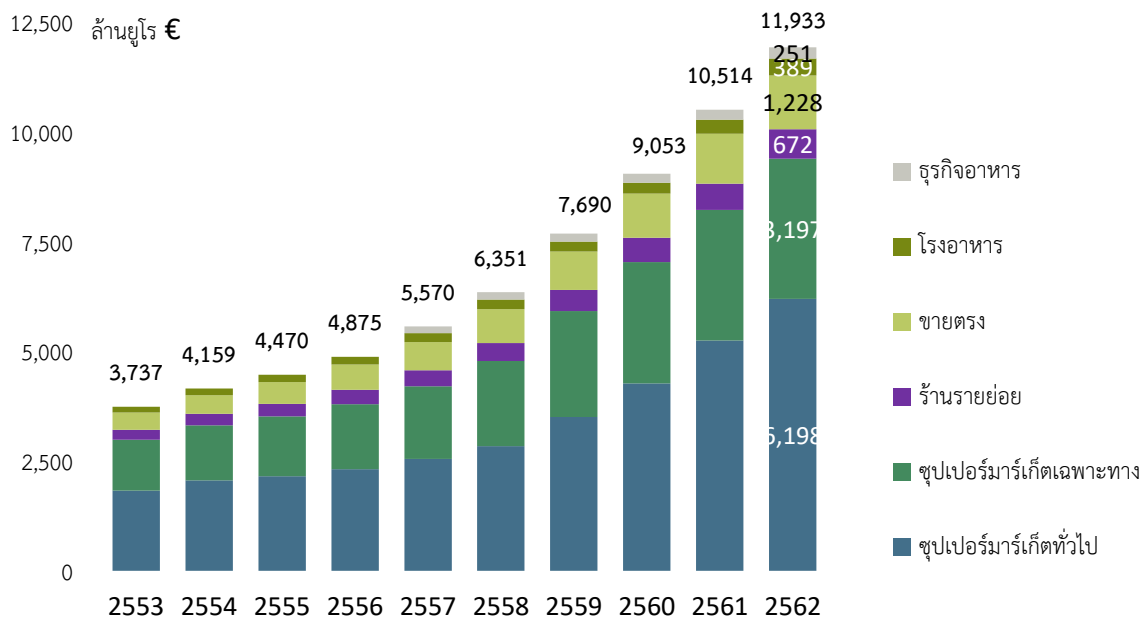
การหันมาบริโภคสินค้าออร์แกนิกยังปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภคด้วย โดยผู้บริโภคร้อยละ 66 หันมาซื้อสินค้าที่ตรงตามฤดูกาลมากขึ้น ร้อยละ 62 หันมาซื้อสินค้าสดมากขึ้น และร้อยละ 53 ให้ความสนใจไม่ให้เหลืออาหารเหลือทิ้งมาก ทั้งนี้ผู้บริโภคร้อยละ 85 จะซื้อสินค้าอาหารออร์แกนิกส่วนใหญ่จากช่องทางที่สินค้ามีการขนส่งน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยอาจจะซื้อตรงจากผู้ผลิต หรือซื้อจากร้านขายสินค้าอาหารออร์แกนิกที่มีสินค้าจากผู้ผลิตในท้องถิ่น และยังคงมีความคาดหวังที่จะให้ร้านค้าผลิตภัณฑ์อาหารต่าง ๆ ในละแวกบ้านเสนอสินค้าออร์แกนิกมากขึ้น

นอกจากนี้การบริโภคสินค้าออร์แกนิกก็เริ่มที่จะแทรกซึมเข้าไปในสถานที่ที่มีการบริการอาหาร ไม่ว่าจะเป็น ร้านอาหารโรงเรียน ร้านอาหาร ในสถานที่ทำงาน โรงพยาบาล บ้านพักคนชรา ศูนย์กิจกรรมสำหรับช่วงพักร้อน ร้านอาหารฟาสต์ฟู้ด หรือแม้แต่ตู้จำหน่ายอาหาร-เครื่องดื่มอัตโนมัติ

ยอดการค้าสินค้าอาหารออร์แกนิก

จากข้อมูลล่าสุด ในปี 2562 ยอดการค้าจำหน่ายสินค้าอาหารออร์แกนิกโดยรวมในฝรั่งเศสอยู่ที่ประมาณ 11,900 ล้านยูโร โดยแบ่งเป็น

- การบริโภคโดยภาคครัวเรือน รวม 11,293 ล้านยูโร (รวมภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว) หรือเฉลี่ย 178 ยูโร/ประชากร 1 คน นับว่าเป็นค่าเฉลี่ยที่สูงเป็นอันดับหนึ่งสหภาพยุโรปแซงหน้าเยอรมนีที่อยู่ประมาณ 144 ยูโร/ประชากร 1 คน
- การบริโภคผ่านผู้ให้บริการอาหาร รวม 640 ล้านยูโร (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) โดยแบ่งเป็น
 - 389 ล้านยูโร (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) มาจากผู้ให้บริการอาหารในกลุ่มร้านอาหาร
 - 251 ล้านยูโร (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) มาจากธุรกิจบริการอาหารเพื่อการค้า

ที่มา : Agence BIO/AND-I 2020

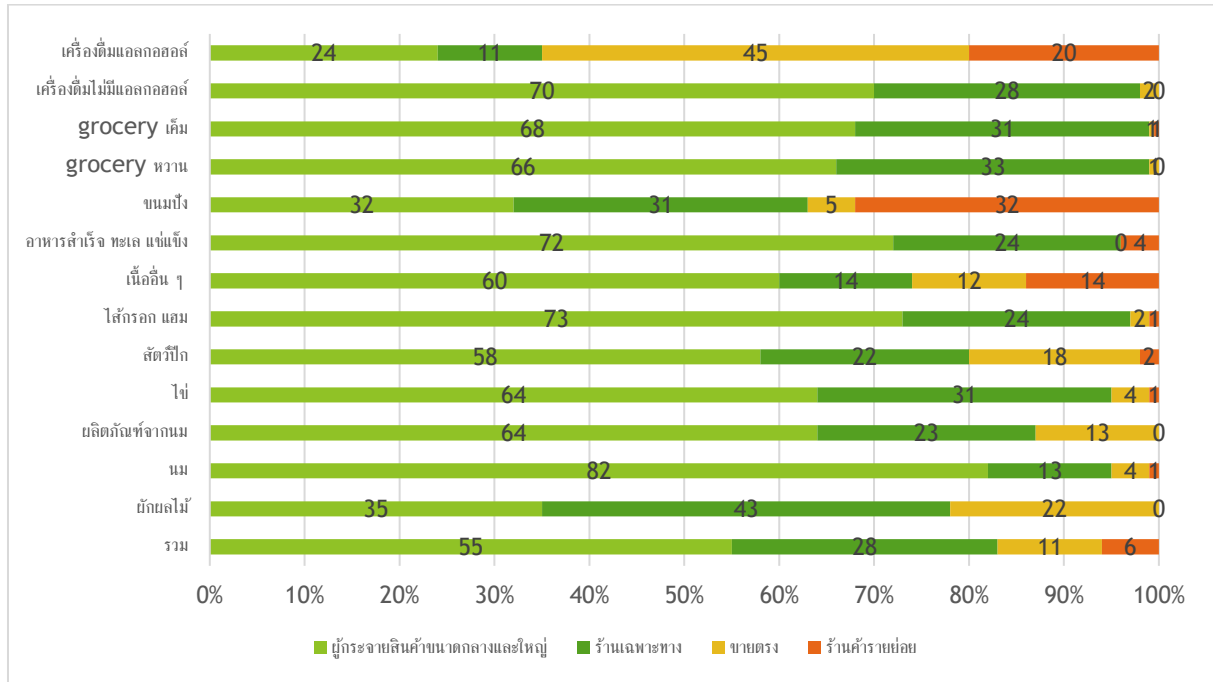
ส่วนแบ่งทางการตลาดของช่องทางจำหน่าย

นับตั้งแต่ปี 2556 เป็นต้นมา ยอดขายสินค้าออร์แกนิกในกลุ่มผู้กระจายสินค้าขนาดกลางและขนาดใหญ่เริ่มเติบโตเร็วขึ้นกว่าเดิม ในขณะที่การเติบโตของยอดขายในร้านเฉพาะทางกลับโตช้าลง สาเหตุเนื่องจากผู้กระจายสินค้าขนาดกลางและขนาดใหญ่เริ่มนำสินค้าออร์แกนิกมาจำหน่ายมากขึ้น และสินค้าราคาถูกกว่าร้านเฉพาะทาง เนื่องจากผู้กระจายสินค้าขนาดกลางและขนาดใหญ่มีอำนาจในการต่อรองราคาซื้อ ทั้งนี้ผู้กระจายสินค้าขนาดกลางและขนาดใหญ่มีส่วนแบ่งทางการตลาดอยู่ที่ประมาณร้อยละ 55 ซึ่งนำหน้าช่องทางร้านสินค้าออร์แกนิก (ร้อยละ 28) ร้านขายตรง (ร้อยละ 10) และร้านจำหน่ายรายย่อย (ร้อยละ 6) ทั้งนี้ร้านขายตรงมียอดการค้าที่สูงเพิ่มขึ้นเร็วกว่าแต่ก่อน ส่วนหนึ่งได้รับแรงสนับสนุนจากกระแสการบริโภคสินค้าท้องถิ่นที่ลูกค้าสามารถซื้อสินค้าตรงได้ที่ฟาร์มผู้ผลิต

มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่าการค้า (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)							อัตราการเติบโต	ส่วนแบ่งการตลาด
	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562		
ผู้กระจายสินค้าขนาดกลางและขนาดใหญ่	2,315	2,551	2,846	3,505	4,274	5,247	6,198	18.0%	54.9%
รวมร้านเฉพาะทาง	1,483	1,654	1,937	2,417	2,765	2,978	3,197	7.0%	28.0%
ร้านเฉพาะทาง (เครีอ)	1,160	1,306	1,554	1,943	2,279	2,490	2,723	9.0%	24.1%
ร้านเฉพาะทาง (อิสระ)	323	348	383	474	486	488	473	-3.0%	4.2%
ขายตรง	577	643	772	874	1,006	1,135	1,228	8.0%	10.9%
ร้านรายย่อย	328	364	411	483	552	604	672	11.0%	6.0%
รวม	4,704	5,212	5,966	7,279	8,8597	9,964	11,294	13.4%	100.0%

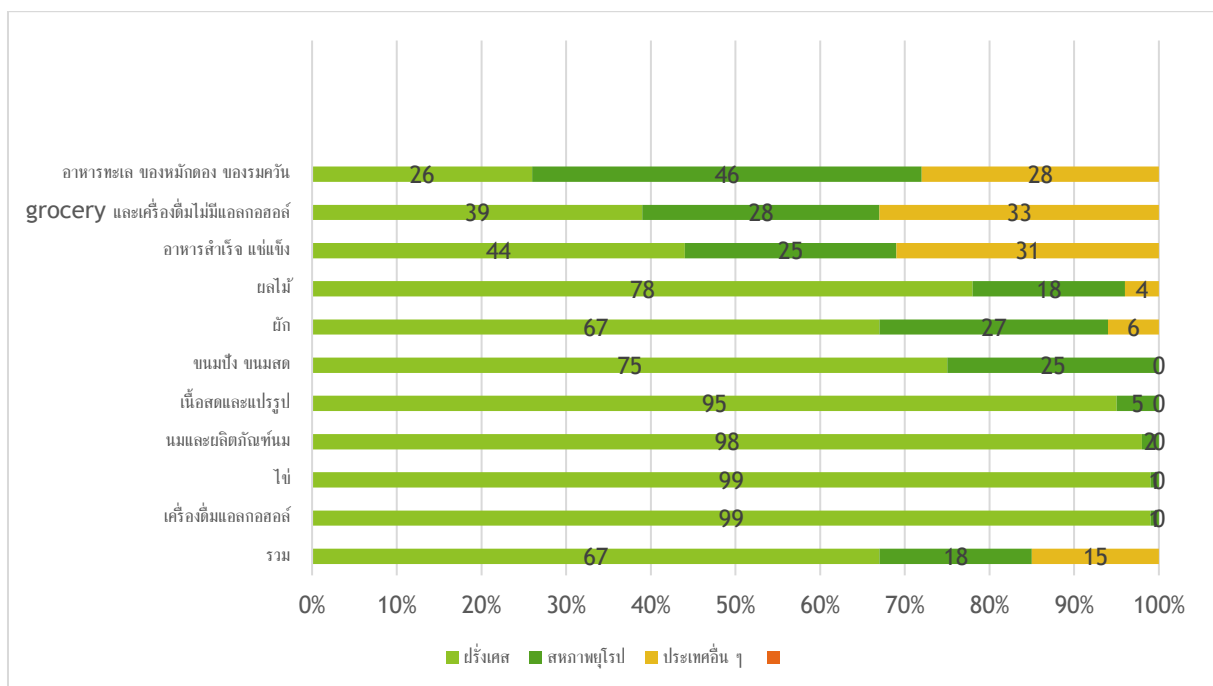
ส่วนแบ่งทางการตลาดของช่องทางจำหน่ายรายกลุ่มสินค้า

ข้อมูลปี 2562

ยอดการนำเข้าส่งออกสินค้าอาหารออร์แกนิกของฝรั่งเศส

สินค้าอาหารออร์แกนิกร้อยละ 67 ที่บริโภคในประเทศฝรั่งเศสในปี 2562 นั้น เป็นสินค้านำเข้าจากภายในประเทศ ร้อยละ 18 เป็นสินค้านำเข้าจากประเทศในสหภาพยุโรป และร้อยละ 15 นำเข้าจากประเทศอื่น ๆ โดยมีมูลค่านำเข้ารวม 826 ล้านยูโร ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 5 ทั้งนี้สินค้านำเข้าออร์แกนิกนำเข้าร้อยละ 43 เป็นสินค้า เช่น กล้วย กาแฟ เมล็ดโกโก้ มะกอก น้ำมันมะกอก ผลไม้ในกลุ่มส้ม-มะนาว เนื่องจากเป็นสินค้าที่ไม่สามารถผลิตได้ โดยสัดส่วนที่มาแบ่งตามกลุ่มสินค้าเป็นดังนี้

กฎระเบียบนำเข้าส่งออกสำหรับสินค้าอาหารออร์แกนิก

สินค้าอาหารออร์แกนิกต้องผ่านการตรวจสอบเช่นเดียวกับสินค้าอาหารชนิดอื่น ๆ แต่ผู้ผลิตสินค้าจะต้องดำเนินการขอใบรับรองจากหน่วยงานที่ให้ใบรับรองสินค้าออร์แกนิก เช่น Ecocert ซึ่งมีสำนักงานตั้งอยู่ ณ ประเทศสิงคโปร์ โดยเป็นสำนักงานที่ดูแลภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อได้รับการรับรองแล้วก็จะสามารถใช้ตราสัญลักษณ์ออร์แกนิกได้ภายในช่วงระยะเวลาตามอายุใบรับรอง

ช่องทางและอุปสรรคสำหรับสินค้าอาหารออร์แกนิกไทยในตลาดฝรั่งเศส

จากข้อมูลสัดส่วนการนำเข้าสินค้าอาหารออร์แกนิก ประกอบกับแนวคิดเรื่องการบริโภคอาหารออร์แกนิกแล้ว สินค้าในกลุ่มอาหารสด (ยกเว้นผลไม้) เป็นกลุ่มสินค้าที่สามารถทำการตลาดได้ยากเนื่องจากผู้บริโภคนิยมสินค้าสดใหม่ที่มีการขนส่งในระยะเวลานสั้น ส่วนหนึ่งเนื่องจากสินค้าออร์แกนิกชนิดนั้น เป็นสินค้าธรรมชาติ ไร้สารเคมี จึงมีอายุจำหน่ายสั้นกว่า แต่ถ้าหากเป็นสินค้าในกลุ่ม grocery แล้วสินค้าไทยน่าจะสามารถพอทำตลาดได้ แต่ทั้งนี้อาจจะประสบปัญหาในด้านราคา เนื่องจากมีค่าดำเนินการ โดยเฉพาะค่าขนส่งที่สูงกว่า ประกอบกับต้นทุนการผลิตสินค้าออร์แกนิกก็สูงกว่าสินค้าโดยทั่วไปอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามหากประเทศไทยจะตั้งเป้าในการผลิตและส่งออกสินค้าออร์แกนิก ก็ควรต้องดำเนินการอย่างจริงจัง และครบวงจรตั้งแต่การเตรียมพื้นที่เพาะปลูกไปจนถึงการยื่นขอใบรับรองเพื่อส่งออก หรือ ขายเป็นผลิตภัณฑ์ออร์แกนิกที่ได้รับมาตรฐานยอมรับในสากล

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงปารีส
12 มกราคม 2564

ที่มาของข้อมูล

รายงานขององค์การออร์แกนิกฝรั่งเศส (Agence Bio) ตีพิมพ์เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2563

https://www.agencebio.org/wp-content/uploads/2020/07/DP-AGENCE-BIO-CHIFFRES-2019_def.pdf